

Zbiór Orzeczeń

POSTANOWIENIE WICEPREZES TRYBUNAŁU

z dnia 20 września 2021 r. *

Postępowanie w przedmiocie środków tymczasowych – Artykuł 279 TFUE –
Środowisko naturalne – Wydobywanie węgla brunatnego w kopalni odkrywkowej –
Kopalnia węgla brunatnego Turów (Polska) – Niewykonanie – Zmiana okoliczności – Brak –
Okresowa kara pieniężna

W sprawie C-121/21 R

mającej za przedmiot wnioszek o zastosowanie, na podstawie art. 279 TFUE, środka tymczasowego,
złożony w dniu 7 czerwca 2021 r.,

Republika Czeska, którą reprezentowali M. Smolek, J. Vlácil oraz L. Dvořáková, w charakterze
pełnomocników,

strona skarżąca,

wspierana przez

Komisję Europejską, którą reprezentowali K. Herrmann oraz M. Van Hoof, G. Gattinara
i M. Noll-Ehlers, w charakterze pełnomocników,

interwenient,

przeciwko

Rzeczypospolitej Polskiej, którą reprezentował B. Majczyna, w charakterze pełnomocnika,

strona pozwana,

WICEPREZES TRYBUNAŁU,

po wysłuchaniu rzecznika generalnego P. Pikamäego,

wydaje następujące

* Język postępowania: polski.

Postanowienie

- 1 W swym wniosku o zastosowanie środka tymczasowego Republika Czeska wnosi do Trybunału o zasądzenie od Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz budżetu Unii okresowej kary pieniężnej w kwocie 5 mln EUR dziennie za uchybienie zobowiązaniom wynikającym z postanowienia wiceprezes Trybunału z dnia 21 maja 2021 r., Republika Czeska/Polska, (C-121/21 R, zwanego dalej „postanowieniem z dnia 21 maja 2021 r.”, EU:C:2021:420).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach wniesionej na podstawie art. 259 TFUE skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wniesionej przez Republikę Czeską w dniu 26 lutego 2021 r. i zmierzającej do stwierdzenia, że Rzeczpospolita Polska:
 - zezwalając na wydłużenie o sześć lat terminu obowiązywania koncesji na wydobywanie węgla brunatnego bez przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, uchybiła zobowiązaniom wynikającym z art. 4 ust. 1 i 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. 2012, L 26, s. 1), zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. (Dz.U. 2014, L 124, s. 1) (zwanej dalej „dyrektywą OOS”) w związku z art. 4 ust. 4–6, art. 5 ust. 1 i 2 oraz art. 6–9 tej dyrektywy;
 - umożliwiając wyłączenie zainteresowanej społeczności z procedury udzielania koncesji na działalność wydobywczą, uchybiła zobowiązaniom wynikającym z art. 6 ust. 2–7, art. 7 ust. 5, art. 8 i 9 oraz art. 11 ust. 1 dyrektywy OOS;
 - nadając rygor natychmiastowej wykonalności wydanej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu (Polska) w dniu 21 stycznia 2020 r. ostatecznej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na kontynuacji eksploatacji złoża węgla brunatnego Turów (Polska) do 2044 r. (zwanej dalej „decyzją OOS”), uchybiła zobowiązaniom wynikającym z art. 11 ust. 1 dyrektywy OOS;
 - nie włączając do decyzji OOS ewentualnej procedury na wypadek braku udzielenia zgody na zastosowanie w odniesieniu do wskazanych części wód odstępstw przewidzianych w art. 4 ust. 5 dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. 2000, L 327, s. 1), uchybiła zobowiązaniom wynikającym z art. 4 ust. 1 lit. a) ppkt (ii) oraz art. 4 ust. 1 lit. b) ppkt (ii) tej dyrektywy;
 - uniemożliwiając dopuszczenie zainteresowanej społeczności i Republiki Czeskiej do udziału w procedurze zakończonej wydaniem w dniu 20 marca 2020 r. przez Ministra Klimatu Rzeczypospolitej Polskiej decyzji w sprawie zmiany koncesji nr 65/94 na wydobywanie węgla brunatnego ze złoża Turów, na mocy której termin obowiązywania koncesji na wydobywanie węgla brunatnego w tej kopalni został przedłużony o sześć lat (zwanej dalej „koncesją na wydobywanie węgla brunatnego do 2026 r.”), uchybiła zobowiązaniom wynikającym z art. 6 ust. 2–7, art. 7 ust. 1, 2 i 5 oraz art. 8 dyrektywy OOS;
 - nie publikując koncesji na wydobywanie węgla brunatnego do 2026 r. i nie podając jej do wiadomości Republice Czeskiej w zrozumiałej formie, uchybiła zobowiązaniom wynikającym z art. 9 ust. 1 i 2 dyrektywy OOS;

- uniemożliwiając wszczęcie sądowej procedury odwoławczej od koncesji na wydobywanie węgla brunatnego do 2026 r., uchybiła zobowiązaniom wynikającym z art. 11 ust. 1 dyrektywy OOS;
 - nie publikując koncesji na wydobywanie węgla brunatnego do 2026 r., uchybiła zobowiązaniom wynikającym z art. 7 dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz.U. 2003, L 41, s. 26);
 - nie udzielając kompletnych informacji związanych z procedurą udzielenia koncesji na wydobywanie węgla brunatnego do 2026 r., uchybiła zobowiązaniom wynikającym z zasady lojalnej współpracy, o której mowa w art. 4 ust. 3 TUE;
 - nie uwzględniając w wystarczającym stopniu w koncesji na wydobywanie węgla brunatnego do 2026 r. decyzji OOS, uchybiła zobowiązaniom wynikającym z art. 2 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 dyrektywy OOS, oraz
 - nie określając w koncesji na wydobywanie węgla brunatnego do 2026 r. w dostatecznym stopniu wszystkich warunków dotyczących środowiska, uchybiła zobowiązaniom wynikającym z art. 8a ust. 1 lit. b) dyrektywy OOS.
- 3 Postanowieniem z dnia 21 maja 2021 r. wiceprezes Trybunału nakazała Rzeczypospolitej Polskiej natychmiastowe zaprzestanie wydobywania węgla brunatnego w kopalni Turów do chwili ogłoszenia wyroku kończącego postępowanie w sprawie C-121/21.
- 4 Ze względu na to, że Rzeczpospolita Polska nie uczyniła zadość zobowiązaniom nałożonym na nią w tym postanowieniu, Republika Czeska w rozpatrywanym wniosku o zastosowanie środka tymczasowego zażądała zasądzenia od Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz budżetu Unii okresowej kary pieniężnej w wysokości 5 mln EUR dziennie za uchybienie jej zobowiązaniom.
- 5 W dniu 29 czerwca 2021 r. Rzeczpospolita Polska przedstawiła uwagi na piśmie w przedmiocie wniosku o zastosowanie środka tymczasowego, w których wniosła o jego odrzucenie. Ponadto owo państwo członkowskie zwróciło się o rozpoznanie tego wniosku przez wielką izbę Trybunału oraz wysłuchanie ustnych uwag stron.
- 6 Odrębnym aktem, złożonym w sekretariacie Trybunału w tym samym dniu, Rzeczpospolita Polska złożyła również w oparciu o art. 163 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości wniosek zmierzający do uchylenia postanowienia z dnia 21 maja 2021 r. Ponadto państwo to zwróciło się o rozpoznanie tego wniosku przez Trybunał w składzie wielkiej izby oraz o wysłuchanie ustnych uwag stron.

W przedmiocie złożonego przez Rzeczpospolitą Polską wniosku zmierzającego do uchylenia postanowienia z dnia 21 maja 2021 r.

W przedmiocie złożonego przez Rzeczpospolitą Polską wniosku o przekazanie sprawy wielkiej izbie Trybunału oraz o zarządzenie wysłuchania stron

- 7 Rzeczpospolita Polska stoi na stanowisku, że z uwagi na delikatny charakter oraz szczególnie duże znaczenie interesów związanych ze środowiskiem, zdrowiem i życiem ludzi oraz bezpieczeństwem, które byłyby zagrożone w przypadku utrzymania środka tymczasowego będącego przedmiotem postanowienia z dnia 21 maja 2021 r., wniosek zmierzający do uchylenia tego postanowienia winien zostać rozpoznany przez Trybunał w składzie wielkiej izby.
- 8 Ponadto Rzeczpospolita Polska uważa, że, ze względu na złożoną materię niniejszej sprawy, w celu wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie tego wniosku powinno zostać zarządzone wysłuchanie stron.
- 9 W tym względzie, w pierwszej kolejności, należy przypomnieć, że zgodnie z art. 161 § 1 regulaminu postępowania w związku z art. 1 decyzji Trybunału Sprawiedliwości 2012/671/UE z dnia 23 października 2012 r. w sprawie obowiązków wiceprezesa Trybunału w zakresie orzekania (Dz.U. 2012, L 300, s. 47) wiceprezes Trybunału orzeka samodzielnie w przedmiocie wniosków o zawieszenie wykonania lub inne środki tymczasowe lub natychmiast przekazuje wniosek Trybunałowi.
- 10 Tak więc w zastosowaniu tych przepisów co do zasady wiceprezesowi Trybunału przysługuje właściwość do orzekania w przedmiocie wniosków w przedmiocie środków tymczasowych lub też, jeżeli ze względu na szczególne okoliczności uzna on, że dany wniosek wymaga przekazania go składowi orzekającemu, do przekazania takiego wniosku Trybunałowi.
- 11 Wynika z tego, że to wyłącznie do wiceprezesa Trybunału należy dokonanie w każdym konkretnym przypadku oceny tego, czy złożone do niego wnioski w przedmiocie środków tymczasowych wymagają przekazania ich Trybunałowi celem przydzielenia składowi orzekającemu.
- 12 W niniejszej sprawie wiceprezes Trybunału uważa, że w złożonym przez Rzeczpospolitą Polską wniosku zmierzającym do uchylenia postanowienia z dnia 21 maja 2021 r. nie ujawniono żadnej okoliczności, która mogłaby wymagać przydzielenia go składowi orzekającemu, efektem czego nie ma potrzeby kierować tego wniosku do Trybunału.
- 13 W drugiej kolejności, w odniesieniu do wniosku o wysłuchanie stron, należy przypomnieć, że dokonywana dla celów rozstrzygnięcia sporu ocena znaczenia wniosku w kontekście przedmiotu tego sporu i z punktu widzenia konieczności uzyskania wyjaśnień stron należy wyłącznie do sędziego orzekającego w przedmiocie środków tymczasowych (zob. analogicznie postanowienie z dnia 3 marca 2020 r., Komisja/Polska, C-791/19 R, niepublikowane, pkt 9 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 14 W niniejszym przypadku, ze względu na to, że akta sprawy zawierają elementy wystarczające, aby wydać rozstrzygnięcie, nie ma konieczności zarządzania wysłuchania stron.

Co do istoty

Argumentacja

- 15 Na poparcie swego wniosku Rzeczpospolita Polska w pierwszej kolejności utrzymuje, że na podstawie przeprowadzonych analiz w przedmiocie wykonania postanowienia z dnia 21 maja 2021 r. możliwe było ustalenie, że wstrzymanie wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów spowoduje siłą rzeczy trwałe wyłączenie elektrowni Turów. Zdaniem tego państwa członkowskiego elektrownia ta, ze względu na swój układ technologiczny, nie może zostać ponownie uruchomiona po wygaszeniu pracy wszystkich jej bloków energetycznych. Ponadto Rzeczpospolita Polska wskazuje, że ze względu na przeszkody technologiczne i logistyczne oraz wymagania środowiskowe nie jest możliwe spalanie w tej elektrowni węgla brunatnego z innych kopalni odkrywkowych. Okoliczności te nie zostały uwzględnione w postanowieniu z dnia 21 maja 2021 r.
- 16 W drugiej kolejności Rzeczpospolita Polska podnosi, że wstrzymanie wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów może pociągnąć za sobą zagrożenia dla środowiska i bezpieczeństwa, takie jak powstawanie osuwisk, które mogą spowodować zniszczenie lub uszkodzenie systemu odwadniania lub też uszkodzenie ekranu przeciwfiltracyjnego.
- 17 W trzeciej kolejności Rzeczpospolita Polska zauważa, że kontynuacja wydobycia węgla brunatnego jest niezbędna w celu zabezpieczenia wyrobiska kopalni Turów. Bez dalszego prowadzenia tej działalności nie jest bowiem zdaniem tego państwa członkowskiego możliwe zagwarantowanie, że skarpy i zbocza nie utracą stateczności w efekcie negatywnego wpływu infiltracji wody deszczowej i wód podziemnych.
- 18 W czwartej kolejności Rzeczpospolita Polska podnosi, że zaprzestanie wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów nie umożliwi zapobieżenia obniżaniu się poziomu zwierciadła wód podziemnych na terytorium czeskim. Zdaniem tego państwa członkowskiego zawieszenie tego wydobycia na czas trwania postępowania głównego nie może przyczynić się do poprawy zaopatrzenia w wodę na terytorium czeskim.
- 19 W piątej kolejności Rzeczpospolita Polska utrzymuje, że wstrzymanie wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów może też spowodować realne zagrożenie dla bezpieczeństwa polskiego i europejskiego systemu elektroenergetycznego. Awaria, do której doszło w dniu 17 maja 2021 r. w stacji elektroenergetycznej Rogowiec (Polska), unaoczniała, że wstrzymanie wydobycia powoduje zwiększone zagrożenie dla bezpieczeństwa polskiego systemu elektroenergetycznego.
- 20 W szóstej i ostatniej kolejności Rzeczpospolita Polska podnosi w istocie, że zaprzestanie wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów może uniemożliwić dostawy energii cieplnej i wody pitnej na obszarze Bogatyni (Polska) i Zgorzelca (Polska), powodując zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców tego obszaru.

Ocena

- 21 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 162 § 1 regulaminu postępowania postanowienie w przedmiocie środków tymczasowych nie podlega zaskarżeniu.

- 22 Natomiast zgodnie z art. 163 tego regulaminu na wniosek strony postanowienie może zostać w każdej chwili zmienione lub uchylone ze względu na zmianę okoliczności. Pojęcie „zmiany okoliczności” oznacza w szczególności wystąpienie wszelkich okoliczności faktycznych lub prawnych mogących podważyć ocenę sędziego orzekającego w przedmiocie środków tymczasowych w odniesieniu do warunków, od których spełnienia jest uzależnione zastosowanie zawieszenia wykonania lub innego środka tymczasowego.
- 23 Należy więc przeanalizować to, czy elementy przywołane przez Rzeczpospolitą Polską na poparcie złożonego przez nią na podstawie art. 163 regulaminu postępowania wniosku stanowią „zmianę okoliczności” w rozumieniu tego artykułu.
- 24 W tym względzie należy stwierdzić w pierwszej kolejności, że przedstawione w pkt 15–19 niniejszego postanowienia argumenty Rzeczypospolitej Polskiej stanowią w istocie jedynie powtórzenie lub rozwinięcie argumentów podniesionych przez to państwo członkowskie w przedstawionych na piśmie uwagach dotyczących wniosku w przedmiocie środków tymczasowych złożonego przez Republikę Czeską w dniu 26 lutego 2021 r. Tego rodzaju argumenty nie mogą zatem stanowić „zmiany okoliczności” w rozumieniu art. 163 regulaminu postępowania, wobec czego należy je oddalić.
- 25 Co się tyczy, w drugiej kolejności, argumentów Rzeczypospolitej Polskiej przedstawionych w pkt 20 niniejszego postanowienia, wystarczy stwierdzić, że państwo to nie wykazało w wystarczający sposób, iż zaprzestanie wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów rzeczywiście zagroziłoby przerwaniem dostaw energii cieplnej i wody pitnej na obszarze Bogatyni i Zgorzelca. W oparciu o takie twierdzenia, których nie można bynajmniej uznać za „zmianę okoliczności” w rozumieniu art. 163 regulaminu postępowania, nie można więc podważyć ocen zawartych w postanowieniu z dnia 21 maja 2021 r.
- 26 W tych okolicznościach należy oddalić przedstawiony przez Rzeczpospolitą Polską wniosek zmierzający do uchylecia postanowienia z dnia 21 maja 2021 r.

W przedmiocie złożonego przez Republikę Czeską wniosku o nałożenie okresowej kary pieniężnej

W przedmiocie złożonego przez Rzeczpospolitą Polską wniosku o przekazanie sprawy wielkiej izbie Trybunału oraz o zarządzenie wysłuchania stron

- 27 Rzeczpospolita Polska stoi na stanowisku, że z uwagi na środki tymczasowe zarządzone w postanowieniu z dnia 21 maja 2021 r. złożony przez Republikę Czeską wniosek o nałożenie okresowej kary pieniężnej powinien zostać rozpoznany przez Trybunał w składzie wielkiej izby. Ponadto Rzeczpospolita Polska stoi na stanowisku, że decyzja o nałożeniu na państwo członkowskie okresowej kary pieniężnej nie powinna być podejmowana jednoosobowo.
- 28 Rzeczpospolita Polska uważa ponadto, że, ze względu na złożoną materię niniejszej sprawy, w celu wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie tego wniosku powinno zostać zarządzone wysłuchanie stron.
- 29 W tym względzie należy przypomnieć, że jak wynika z pkt 9–13 niniejszego postanowienia, wiceprezes Trybunału może przekazać sprawę Trybunałowi, aby ten przydzielił ją składowi orzekającemu.

- 30 W niniejszej sprawie wiceprezes Trybunału uważa, że w złożonym przez Republikę Czeską wniosku o nałożenie okresowej kary pieniężnej nie została ujawniona żadna okoliczność, która mogłaby wymagać przydzielenia go składowi orzekającemu, efektem czego nie ma potrzeby kierować tego wniosku do Trybunału.
- 31 Ponadto, jak wynika z pkt 13 niniejszego postanowienia, sędzia orzekający w przedmiocie środków tymczasowych może zarządzić wysłuchanie stron, jeżeli uzna, że jest to niezbędne do wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie skierowanego doń wniosku.
- 32 W niniejszej sprawie, ze względu na to, że akta sprawy zawierają elementy wystarczające do tego, aby wydać rozstrzygnięcie, nie ma konieczności zarządzania wysłuchania stron.

W przedmiocie dopuszczalności

- 33 Rzeczpospolita Polska podnosi w istocie, że złożony przez Republikę Czeską wniosek o nałożenie okresowej kary pieniężnej jest niedopuszczalny ze względu na to, że w ramach postępowania w przedmiocie środka tymczasowego uprawnienie do złożenia takiego wniosku należy do wyłącznej kompetencji Komisji, jako strażniczki traktatów.
- 34 W tym względzie należy przypomnieć, że w systemie środków zaskarżenia ustanowionym w traktacie strona może nie tylko żądać na podstawie art. 278 TFUE zawieszenia wykonania aktu zaskarżonego w sprawie głównej, lecz także powołać się na art. 279 TFUE celem zwrócenia się o zarządzenie środków tymczasowych. Na mocy tego ostatniego postanowienia sędzia orzekający w przedmiocie środków tymczasowych może w szczególności tymczasowo skierować odpowiednie nakazy do drugiej strony (postanowienie z dnia 20 listopada 2017 r., Komisja/Polska, C-441/17 R, EU:C:2017:877, pkt 96).
- 35 Artykuł 279 TFUE przyznaje zatem Trybunałowi kompetencję do zarządzenia dowolnego środka tymczasowego, jaki uzna on za niezbędny dla zagwarantowania pełnej skuteczności ostatecznego orzeczenia (postanowienie z dnia 20 listopada 2017 r., Komisja/Polska, C-441/17 R, EU:C:2017:877, pkt 97).
- 36 W szczególności sędzia orzekający w przedmiocie środków tymczasowych powinien być w stanie zapewnić skuteczność nakazu skierowanego do strony na podstawie art. 279 TFUE, przyjmując dowolny środek mający na celu zapewnienie przestrzegania przez tę stronę postanowienia w przedmiocie środków tymczasowych. Środek taki może w szczególności przewidywać nałożenie kary pieniężnej, w wypadku gdyby wspomniany nakaz nie był przestrzegany przez stronę, do której jest skierowany (postanowienie z dnia 20 listopada 2017 r., Komisja/Polska, C-441/17 R, EU:C:2017:877, pkt 100).
- 37 Z powyższego wynika, że państwo członkowskie może powołać się na art. 279 TFUE celem zwrócenia się o zarządzenie środków tymczasowych, takich jak nałożenie okresowej kary pieniężnej, skierowanych przeciwko stronie w wypadku nieprzestrzegania przez nią nakazu skierowanego do niej na mocy tego postanowienia.
- 38 W tych okolicznościach złożony przez Republikę Czeską wniosek zmierzający do nałożenia na Rzeczpospolitą Polską okresowej kary pieniężnej jest dopuszczalny.

Co do istoty

Argumentacja

- 39 Republika Czeska wnosi o zasądzenie od Rzeczypospolitej Polskiej zapłaty okresowej kary pieniężnej w wysokości 5 mln EUR dziennie oraz przekazywanie tej kwoty do budżetu Unii.
- 40 Republika Czeska przypomina, że w postanowieniu z dnia 21 maja 2021 r. wiceprezes Trybunału nakazała Rzeczypospolitej Polskiej natychmiastowe zaprzestanie, aż do chwili ogłoszenia wyroku kończącego tę sprawę co do istoty, wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów.
- 41 Zdaniem Republiki Czeskiej zobowiązaniu temu można uczynić zadość co do zasady natychmiast, a najpóźniej w ciągu kilku dni. Owo państwo członkowskie uważa też, że Rzeczpospolita Polska nie może powołać się na jakikolwiek słuszny powód mający uzasadniać nieprzestrzeganie tego zobowiązania pomimo upływu siedmiu dni od ogłoszenia postanowienia z dnia 21 maja 2021 r. Republika Czeska podnosi, że już w dniu 21 maja 2021 r. spółka prowadząca wydobycie w kopalni Turów złożyła oświadczenie, w którym stwierdziła, że nie zaprzestanie wydobycia. Podobne oświadczenie złożył zresztą premier polskiego rządu. Co więcej, materiały graficzne z dnia 30 maja 2021 r., jak też pomiar poziomu hałasu przeprowadzony w dniach 31 maja i 1 czerwca 2021 r., świadczą o tym, że wydobycie węgla brunatnego w kopalni Turów jest kontynuowane.
- 42 W tym kontekście Republika Czeska przypomina, po pierwsze, że postanowienie z dnia 21 maja 2021 r. nakłada na Rzeczpospolitą Polską jedynie obowiązek zaprzestania wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów. Nic nie stoi więc na przeszkodzie temu, by Rzeczpospolita Polska prowadziła działania, które są niezbędne dla utrzymania ruchu kopalni lub jej wyposażenia. Po drugie, Republika Czeska podkreśla, że nie wykazano, iż natychmiastowe zaprzestanie wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów będzie także skutkowało natychmiastowym zaprzestaniem działalności elektrowni zaopatrywanej przez tę kopalnię. W każdym razie Rzeczpospolita Polska ma zawsze możliwość nakazania pozostałym elektrowniom znajdującym się na jej terytorium, aby te zwiększyły produkcję energii elektrycznej, jak również skorzystania z transgranicznego przesyłu energii elektrycznej. Wreszcie po trzecie, zdaniem Republiki Czeskiej Rzeczpospolita Polska nie może skutecznie podnosić, że uczynienie zadość zobowiązaniom wynikającym z postanowienia z dnia 21 maja 2021 r. wymaga więcej czasu, ponieważ a priori odmawia ona wywiązania się z nich i nie podjęła żadnych kroków zmierzających w tym kierunku.
- 43 W tych okolicznościach Republika Czeska uważa, że nałożenie okresowej kary pieniężnej w adekwatnym wymiarze stanowi środek odpowiedni do zagwarantowania tego, by Rzeczpospolita Polska uczyniła zadość zobowiązaniom wynikającym z postanowienia z dnia 21 maja 2021 r.
- 44 Republika Czeska twierdzi, że Rzeczpospolita Polska celowo nie uczyniła zadość, choćby nawet częściowo, żadnemu ze zobowiązań wynikających z postanowienia z dnia 21 maja 2021 r. W ocenie Republiki Czeskiej zaprzestanie wydobycia w kopalni Turów pociągnęłoby za sobą koszty finansowe w wysokości 3 mld EUR. Gdyby na podstawie postanowienia z dnia 21 maja 2021 r. miano zaprzestać wydobycia przez cały rok, pociągnęłoby to za sobą dzienny koszt finansowy rządu 8,2 mln EUR. Dlatego Republika Czeska jest zdania, że należy nałożyć na Rzeczpospolitą Polską okresową karę pieniężną w wysokości 5 mln EUR dziennie, która powinna być wpłacana do budżetu Unii.

- 45 Rzeczpospolita Polska podnosi w pierwszej kolejności, że w następstwie ogłoszenia postanowienia z dnia 21 maja 2021 r. podjęła szereg działań mających na celu określenie obiektywnych uwarunkowań realizacji postanowienia. Z prowadzonych w celu wykonania tego postanowienia konsultacji i analiz wynika zaś, że nagłe wstrzymanie działalności wydobywczej w kopalni Turów spowoduje powstanie zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi oraz bezpieczeństwa powszechnego i środowiska.
- 46 W drugiej kolejności Rzeczpospolita Polska podnosi w istocie, że zaproponowana przez Republikę Czeską kwota okresowej kary pieniężnej, czyli 5 mln EUR dziennie, jest ewidentnie nieproporcjonalna w okolicznościach niniejszej sprawy, a ponadto nie jest ona zgodna z orzecznictwem Trybunału w tej dziedzinie. Ponadto Rzeczpospolita Polska utrzymuje, że proponując taką kwotę, Republika Czeska dopuszcza się nadużycia prawa.

Ocena

- 47 Należy przypomnieć, że postanowieniem z dnia 21 maja 2021 r. wiceprezes Trybunału nakazała Rzeczypospolitej Polskiej natychmiastowe zaprzestanie wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów do chwili ogłoszenia wyroku kończącego postępowanie w sprawie C-121/21.
- 48 Tymczasem z akt sprawy jednoznacznie wynika, że Rzeczpospolita Polska nie zastosowała się do tego postanowienia.
- 49 W tych okolicznościach wydaje się zatem konieczne wzmocnienie skuteczności środków tymczasowych zarządzonych postanowieniem z dnia 21 maja 2021 r. w drodze nałożenia na Rzeczpospolitą Polską okresowej kary pieniężnej celem odwiedzenia tego państwa członkowskiego od opóźniania dostosowania swojego zachowania do tego postanowienia.
- 50 W odniesieniu do wysokości tej okresowej kary pieniężnej należy zauważyć, że przedstawiona przez Republikę Czeską propozycja nie może wiązać sędziego orzekającego w przedmiocie środków tymczasowych, ponieważ sędziemu temu przysługuje swoboda ustalenia nakładanej okresowej kary pieniężnej w wysokości i formie, którą uzna za odpowiednią, aby skłonić Rzeczpospolitą Polską do zaprzestania niewykonywania zobowiązań ciążących na niej na mocy postanowienia z dnia 21 maja 2021 r., ponieważ ustalona okresowa kara pieniężna powinna być, po pierwsze, odpowiednia do okoliczności sprawy, i po drugie, proporcjonalna do stwierdzonego uchybienia oraz do zdolności płatniczych tego państwa członkowskiego [zob. analogicznie wyrok z dnia 12 listopada 2020 r., Komisja/Belgia (Dochody związane z nieruchomościami położonymi za granicą), C-842/19, niepublikowany, EU:C:2020:915, pkt 63, 64 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 51 Biorąc pod uwagę okoliczności niniejszej sprawy i mając w szczególności na uwadze to, że postanowienie z dnia 21 maja 2021 r. dotyczy środków tymczasowych, których przestrzeganie jest konieczne, aby zapobiec wyrządzeniu poważnej i nieodwracalnej szkody dla środowiska naturalnego i zdrowia ludzkiego, należy nakazać Rzeczypospolitej Polskiej zapłatę na rzecz Komisji kary pieniężnej w kwocie 500 000 EUR dziennie, począwszy od dnia doręczenia Rzeczypospolitej Polskiej niniejszego postanowienia aż do chwili, w której owo państwo członkowskie zastosuje się do treści postanowienia z dnia 21 maja 2021 r.

Z powyższych względów wiceprezes Trybunału postanawia, co następuje:

- 1) **Wniosek zmierzający do uchylenia postanowienia wiceprezes Trybunału z dnia 21 maja 2021 r., Republika Czeska/Polska (C-121/21 R, EU:C:2021:420) zostaje oddalony.**
- 2) **Rzeczpospolita Polska zostaje zobowiązana do zapłaty na rzecz Komisji Europejskiej okresowej kary pieniężnej w wysokości 500 000 EUR dziennie, począwszy od dnia doręczenia Rzeczpospolitej Polskiej niniejszego postanowienia aż do chwili, w której owo państwo członkowskie zastosuje się do treści postanowienia wiceprezes Trybunału z dnia 21 maja 2021 r., Republika Czeska/Polska (C-121/21 R, EU:C:2021:420).**
- 3) **Rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 20 września 2021 r.

Sekretarz
A. Calot Escobar

Wiceprezes Trybunału
R. Silva de Lapuerta